

Cilji in načrtovani rezultati projekta:

- Vzpostavitev vzdrževalne selekcije slovenskih sort česna in nastavek za šalotko pri vodilnem partnerju.
- Promocija slovenskih sort kmetijskih rastlin ter semenarstva s ciljem povečati semenarsko pridelavo v Sloveniji.
- Izdelava tehnoloških navodil za semensko pridelavo česna in šalotke ter izdelava načrta trženja za izbrani semenski material.
- Prenos znanja agrotehnologije semenske pridelave česna in šalotke na druga kmetijska gospodarstva, udeležence izobraževanj, v strokovno javnost.
- Strokovna in znanstvena objava vsebine in rezultatov projekta na spletni strani vodilnega partnerja.
- Nadaljevanje s skupnim razvojno – raziskovalnim, panožnim in poslovnim sodelovanjem partnerjev.

Dosedanji doseženi rezultati projekta:

- *In vitro* vzgoja (brezvirusnih) rastlin česna sort Ptujski spomladanski, Ptujski jesenski in Anka ter rastlin šalotke sorte Pohorka na KIS, IHPS in pri vodilnem partnerju.
- Zaključek praktičnega preizkusa s šalotko poleti 2021 ter pričetek s praktičnimi preizkusi jeseni 2021 na česnu pri partnerskih kmetijskih gospodarstvih.
- Izdelava tehnološkega načrta ter načrta trženja za šalotko.
- Izvedba različnih izobraževalnih dogodkov ter promocija projekta.

Projekt se izvaja v okviru ukrepa M16 - Sodelovanje iz Programa razvoja podeželja 2014-2020, pod ukrepa M16.2 - Podpora za pilotne projekte ter za Razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij.

Šifra projekta: 33117-3020/2018

Trajanje projekta: 22. 11. 2019 – 22. 11. 2022

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Poskusna parcela levo od rastlinjaka

Sorte šalotk (od leve proti desni): Rosa Lotte, Red Sun, Yellow Moon, Biztro

Zadovoljna partnerica projekta Alenka Klančnik

EIP ČESEN IN ŠALOTKA

2 - Rezultati preskusa gojenja šalotke

Projekt **Vzpostavitev vzdrževalne selekcije čebulnic za pridelavo zdravega semena slovenskih sort česna (*Allium sativum*) in šalotke (*Allium cepa* var. *aggregatum*)** izhaja iz velike potrebe slovenske semenarske pridelave česna in šalotke, ki se sooča z izjemno okuženostjo semenskega materiala slovenskih sort, kar ima za posledico tudi zmanjšane količine pridelka.

Z **brezvirusnim** semenskim česnom in šalotko želimo poskrbeti za povečanje pridelka pri pridelovalcih zelenjave. S tem bi tudi pripomogli k ohranjanju slovenskih sort česna in šalotke, ki zaradi slabše donosnosti v pridelavi izginjajo.

Partnerji pri projektu:

Grm Novo mesto - center biotehnike in turizma (vodilni partner), Kmetijski inštitut Slovenije, Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije, Kmetija Rogelj, KGZS, Kmetijsko gozdarski zavod Celje, KGZS, Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto, Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje, Amarant, Fanči Perdih s.p., Vrtnarstvo Imperl, Tomaž Imperl s.p., Kmetija Meško, Kmetija Tovornik, Allium, zaposlitveni center, z.o.o., so.p., Ekokmetija Kasaš, Kmetija Klančnik

Rezultati preskusa gojenja štirih sort šalotke na kmetiji Klančnik v letu 2021

Lokacija preskusa: Klančnik Alenka, Vinska gora 29, 3320 Velenje

Njiva: Pri hiši

Vključene sorte: Red Sun in Rosa Lotte od semenarske hiše Amarant, Yellow Moon in Biztro od Semenarna Ljubljana

Sorte šalotk (od leve proti desni): Rosa Lotte, Red Sun, Yellow Moon, Biztro

Sajenje: 3. marec 2021

Sadilna razdalja: 20 cm v vrsti x 25 cm med vrstami

Prekrivanje dela posevka: Vlaknasta prekrivka (PP – polipropilenska), protiinsektna mreža (INS), nepokrito (NEP)

Varstvo pred škodljivci in boleznimi: Karate Zeon 5 CS (0,15 L/ha), Ortiva (1 L/ha), večkratno okopavanje in pletev

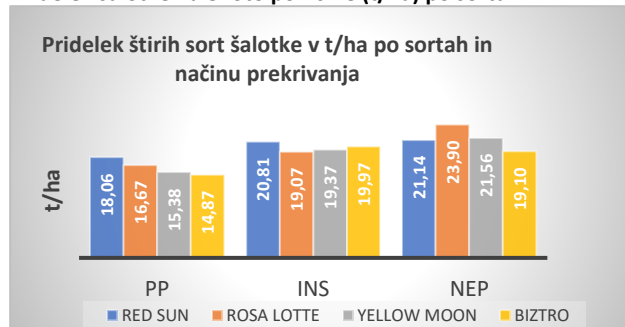
Gnojenje: Uporaba aminokislinskega pripravka (Protifert S)

Spravilo in vrednotenje pridelka: 15. in 29. julij 2021

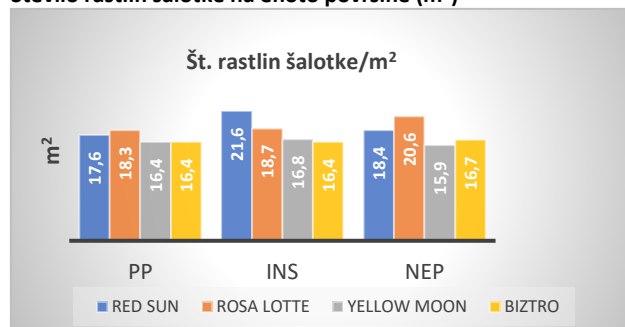
Prekrivanje dela posevka šalotke s protiinsektno mrežo (levo) in vlaknasto prekrivko (desno)

Pridelek šalotke na enoto površine (t/ha) po sortah

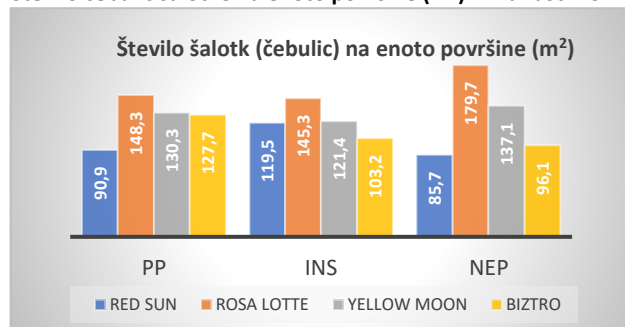
Najmanjši pridelki pri vseh štirih sortah pri prekrivanju s kopreno (PP) so znašali od 14,9 do 18,1 t/ha. V celem preskusu smo največje pridelke dosegli pri treh sortah (Red Sun, Rosa Lotte in Yellow Moon) v varianti brez prekrivanja (NEP) in sicer so znašali od 21,1 do 23,9 t/ha. Vse štiri sorte šalotke so v varianti prekrivanja s protiinsektno mrežo (INS) dale pridelek med 19,1 in 20,9 t/ha.

Število rastlin šalotke na enoto površine (m²)

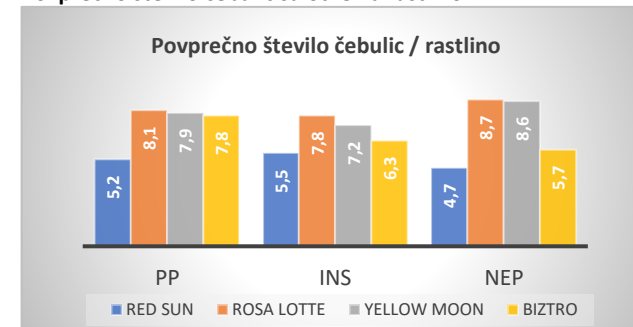

Pri vseh sortah šalotke smo preverjali vpliv prekrivanja na oblikovanje števila rastlin šalotke na kvadratni meter. Pri prekrivanju z vlaknasto kopreno (PP) smo dosegli od 16 do 18 rastlin/m², pri pokrivanju s protiinsektno mrežo (INS) od 16 do 22 rastlin/m², na nepokritem delu (NEP) pa od 16 do 21 rastlin/m².

Število čebulic šalotke na enoto površine (m²) in na rastlino

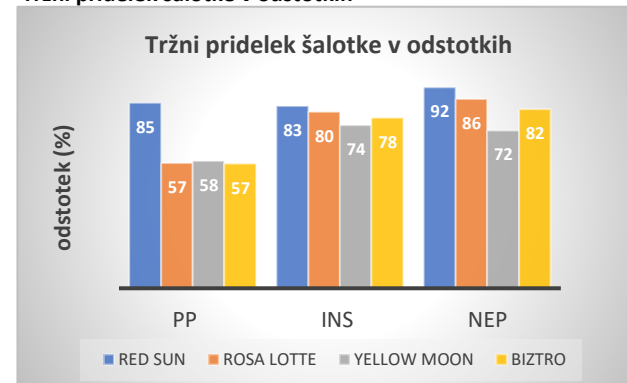

Povprečno število čebulic šalotke na rastlino

Pri sorti Rosa Lotte smo ne glede na način prekrivanja dobili največje število čebulic šalotke na kvadratni meter (157) ter povprečno največ čebulic na rastlino (8,2). Pri sorti Red Sun smo pri vseh variantah pridelave dobili najmanj čebulic šalotke na kvadratni meter (99) in povprečno najmanj čebulic na rastlino (5,1).

Tržni pridelek šalotke v odstotkih

Najvišji povprečni tržni delež pridelka šalotke (83 %) smo dosegli brez prekrivanja (NEP), najnižjega, 64 %, v primeru prekrivanja z vlaknasto kopreno (PP). Pri uporabi protiinsektne mreže (INS) smo dosegli 79 % tržnega pridelka.

Sorta Red Sun je imela skupno najvišji delež tržnega pridelka šalotke (87 %) in daje največji delež tržnega pridelka pri uporabi vlaknaste prekrivke od vseh sort. Sorta Yellow Moon je dala povprečno najnižji delež tržnega pridelka ne glede na način pridelave (68 %).

Pripravi:

Igor ŠKERBOT, univ. dipl. inž. agr., KGZS - Zavod Celje
 Oddelek za kmetijsko svetovanje
 Tel. : 03 42 55 510, 03 42 55 514,
 Faks: 03 42 55 530
 E-pošta: igor.skerbot@ce.kgzs.si